

FPRA21:2 Modern samhällsfilosofi
David Alm
Ht 2014
Inlämningsuppgifter

Kap. 7 (Dahl)

Redogör för Dahls kriterier för "proceduriell" demokrati, (C1)-(C5). Beakta följande *meritokratiska* invändning mot hans kriterier (jfr. s. 123k1).

"Det är orimligt att alla medlemmar får delta i demos på lika villkor, utan hänsyn till deras kompetens. Eftersom Dahl själv är beredd att utesluta vissa personer ur demos p.g.a. deras bristande kompetens att delta i det gemensamma styret så bör han i konsekvensens namn också göra åtskillnad mellan mer och mindre kompetenta medlemmar".

Identifiera vilket eller vilka av Dahls kriterier som invändningen förkastar, och vilka av hans antaganden som den kan tänkas ifrågasätta. Hur kan Dahl bemöta invändningen? Behöver hans position modifieras på något sätt för att göra detta?

Kap. 9 (Elster)

Beskriv vad Elster kallar den privat-instrumentella synen på demokrati och vad han anser vara dess största tillkortakommanden. Är det möjligt att omformulera detta synsätt på ett vis som bemöter Elsters kritik utan att det övergår till något av de andra två synsätten han också tar upp? (För att svara på frågan behöver du även beskriva de två alternativa synsätten i någon mån, men detta kan du göra betydligt mindre detaljerat.)

Kap. 14 (Barry)

Beskriv det problem som Barry försöker lösa och varför han anser att hans lösning (den "semival-fokuserande tolkningen") är att föredra framför de andra alternativ han diskuterar. Beakta sedan följande fråga. Enligt Barrys teori är det tillräckligt för att ett val ska vara fritt att agenten identifierar sig med den preferens som ligger bakom valet, men spelar det ingen roll *hur* det kommer sig att agenten identifierar sig med denna preferens?

Kap. 17 (Waldron)

Går urbefolkningarnas krav på kompensation för tidigare oförrätter att rättfärdiga enligt Waldron? Varför eller varför inte? Vilken syn på gottgörelse ligger till grund för hans ställningstagande? Det går att invända mot denna syn som följer.

Betrakta Waldrons eget exempel med bilstölden (s. 269k2). Hans syn på gottgörelse tar inte hänsyn till att en sådan oförrätt kan orsaka olika mycket skada för den drabbade, och att olika offer därför borde gottgöras på olika sätt, även om det de bestulits på i sig hade samma värde (t.ex. en bil). Därför måste Waldrons förslag förkastas.

Bedöm rimligheten i denna invändning. Hur skulle Waldron kunna svara?

Kap. 19 (Dworkin)

Enligt Dworkin, vilka är konsekvenserna av att staten erkänner att medborgare har moraliska rättigheter och hur använder han idén om moraliska rättigheter för att svara på frågan om och när en medborgare "har rätt" att bryta mot lagen? Är det nödvändigt att åberopa moraliska rättigheter för att besvara den frågan på ett tillfredsställande sätt? Varför/varför inte?

Kap. 22 (Kymlicka)

En central tes hos Kymlicka är att jämlikheten, och därmed rättvisan, kräver att alla nationella minoriteter har samma möjlighet som majoriteten att fortvara som en egen kultur (s. 333k2) – och att detta kräver vad han kallar "grupp-differentierade rättigheter". Förklara hur han resonerar. Är detta ett rimligt rättvisekrav? Hur skulle en stat som inte erbjuder lika möjligheter i detta avseende kunna försvara sig? För att svara på dessa frågor måste du reda ut närmare vilken typ av (påstådd) orättvisa Kymlicka talar om.

Kap. 24 (Berlin)

Redogör för Berlins distinktion mellan negativ och positiv frihet, och vad han ser som riskerna med positiv frihet. Trots dessa risker anser Berlin att bägge formerna av frihet är viktiga ("ultimata värden"). Men det är möjligt att invända att det som Berlin kallar positiv frihet egentligen inte behövs i ett samhälle. Utvärdera denna invändning. Du måste reda ut vad det är med positiv frihet som Berlin värdesätter, och i vilken utsträckning det går att se detta som en del av negativ frihet, i någon mening.

Kap. 26 (Skinner)

Redogör för Skinners "tredje" frihetsbegrepp (NF2) och hur det skiljer sig från "vanlig" negativ frihet samt positiv frihet. Varför menar Skinner att detta frihetsbegrepp behövs? Betrakta följande invändning.

Det som Skinner kallar frihet är egentligen inte en "egen" form av frihet utan kan reduceras till "vanlig" frihet som icke-inblandning (NF1). Att man är fri i Skinners mening betyder bara att det är betydligt mindre *sannolikt* att man utsätts för tvång eller inblandning än om man inte hade varit fri i denna mening.

Är detta en rimlig invändning? Hur skulle Skinner kunna svara på den?

Kap. 31 (Parfit)

Redogör för de tre positionerna deontologisk välfärdsegaltarism (DE), teleologisk välfärdsegaltarism (TE) samt prioritetssynen (PS). Bedöm sedan om det är rimligt att hävda, som PS (och Parfit) gör, att det inte har någon moralisk betydelse i sig hur mycket välfärd människor har *i jämförelse med* andra. Som ett led i din bedömning måste du också beakta det så kallade "nedjämningsargumentet".

Kap. 35 (Arneson)

Arneson bemöter flera argument som försöker visa att ekonomisk hjälp till de "oförtjänta fattiga" är orättvist. Ett av dessa argument vilar på premissen att vi bara förtjänar samhällets stöd om vi uppfyller vår moraliska skyldighet att vara självförsörjande. Förklara dels hur detta argument, enligt Arneson, kan förstås på två olika sätt; och dels hur han försöker visa att det inte finns någon sådan moralisk skyldighet, oavsett hur vi tolkar argumentet. Utvärdera hans kritik. Beakta i synnerhet frågan om huruvida det faktum (om det nu är ett faktum) att

staten brustit i sina skyldigheter gentemot den fattige innebär att denne själv saknar en skyldighet att bli självförsörjande. (Fokusera på avsnitt V.)

Kap. 38 (Okin)

Förklara vilken roll den s.k. "rätten att lämna" spelar inom liberala teorier om grupprättigheter. Enligt Okin har betydelsen av denna rättighet överdrivits. Hur då? Bedöm rimligheten i hennes kritik. Ta särskilt ställning till hennes tes att samhället, för att inte vara ojämlikt eller förtryckande, måste ge alla medlemmar av en grupp (och i synnerhet kvinnor) möjlighet till lika inflytande inom sin grupp.

Kap. 41 (Anscombe)

Vilka personer är enligt Anscombe legitima mål för angrepp i krig? Hur motiverar hon sin åsikt? Vilka är de mest framträdande alternativen? Är något av dem att föredra? Motivera ditt svar.